

RAPORT

Sisteme de monitorizare a returnării forțate în Uniunea Europeană

Comparație a sistemelor juridice, actorilor și procedurilor

Martie 2021

Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor Migraționale (ICMPD)
Gonzagagasse 1
A-1010 Vienna
www.icmpd.org

Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor Migraționale
Vienna, Austria

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, copiată sau transmisă sub nici o formă sau prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv fotocopiere, înregistrare sau orice sistem de stocare și recuperare a informațiilor, fără permisiunea deținătorilor drepturilor de autor.

Această publicație a fost realizată în cadrul proiectului “Dezvoltarea sistemului de monitorizare a returnării forțate în Republica Moldova” (FReMM), finanțat de Ministerul de Interne și Administrației al Poloniei. Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a ICMPD și nu reflectă în vreun fel opiniile donatorului.

Cuprins

Informații de fond	Error! Bookmark not defined.
Cadrul general în Republica Moldova	6
Cadrul legal	6
Cadrul instituțional	6
Lacune și Necesități în Monitorizarea Returnării Forțate în Republica Moldova	9
Cadrul general în Uniunea Europeană	10
Introducere.....	10
Cadrul instituțional.....	11
Cadrul legislativ	19
Elementele profilului standard al monitorului returnării forțate	23
Cadrul de finanțare	26
Cadrul de instruire.....	26
Desfășurarea monitorilor	27
Autiritatea decizională privind desfășurarea monitorilor	30
Criterii pentru deciziile privind operațiunile de monitorizare.....	33
Procesul de Monitorizare	37
Accesul monitorilor la persoanele returnate	37
Ghiduri de Monitorizare	38
Prezența traducătorilor	40
Scrierea și remiterea rapoartelor de monitorizare	40
Acțiuni ulterioare rapoartelor de monitorizare (Follow-up)	44
Principalele constatări din Uniunea Europeană	46

Informații de fond

Operațiunile de returnare forțată trebuie să se desfășoare într-un mod uman, să respecte demnitatea persoanelor returnate și să fie pe deplin conforme cu drepturile omului. Statele sunt principalele entități responsabile pentru a se asigura că autoritățile publice respectă și garantează drepturile omului. Acestea au obligația de a institui mecanisme pentru prevenirea încălcărilor drepturilor omului și de a asigura protecția lor în mod proactiv. În cadrul returnărilor forțate, ofițerii de escortă care însoțesc persoanele returnate trebuie să asigure întoarcerea lor în condiții de siguranță, cu respectarea demnității lor și în conformitate cu cadrul legal relevant. În sprijinul respectării efective a drepturilor omului, monitorii independenți ai returnării forțate trebuie să observe îndeaproape și ulterior să raporteze dacă returnarea a fost pusă în aplicare în conformitate cu drepturile omului.

Obiectivul monitorizării returnării forțate este de a documenta respectarea drepturilor omului în timpul îndepărtării, în vederea creșterii transparenței și responsabilității în procesul de îndepărtare, deoarece ar putea fi puse în joc principiile și drepturile fundamentale ale persoanelor returnate. Monitorizarea returnării forțate creează o bază de probe pentru orice presupusă încălcare. Cu toate acestea, nu înlocuiește dreptul unei persoane la un recurs efectiv. Mai degrabă, monitorizarea poate fi folosită ca mecanism de corecție pentru defectele sistemice. În acest context, este crucial ca sistemele de monitorizare a returnării forțate să fie independente și imparțiale.¹

Din 2013, Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor Migraționale (ICMPD) a acumulat expertiză tehnică și o rețea cu mai mulți părți interesate din întreaga Europă în domeniul monitorizării returnării forțate. În cadrul proiectelor² de monitorizare a returnării forțate (FReM), ICMPD a elaborat un concept cuprinzător de instruire pentru monitorizarea returnării forțate și linii directe europene pentru monitorizarea returnării forțate care prezintă rolul și responsabilitățile monitorilor de returnare forțată și principiile și regulile pe care trebuie să le respecte monitorii în

¹ Pentru mai multe informații privind rolul monitorizării returnării forțate vezi: Frontex/FRA/ICMPD, Forced-Return Monitoring, Background Reader, 2018.

² FReM I (2013-2015) a fost implementat în parteneriat cu Austria, Bulgaria, Grecia, Ungaria, Luxembourg, Malta, Portugalia și Elveția, precum și cu Agenția Europeană de Frontieră și Gardă de Coastă (Frontex) și cu Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA). Proiectul a fost cofinanțat de UE în cadrul European Return Fund – Community Actions 2012.

FReM II (2016-2018) a fost implementat în parteneriat cu Austria, Bulgaria, Republica Cehă, Finlanda, Germania, Grecia, Ungaria, Letonia, Luxemburg, Malta, Olanda, Portugalia, România, Suedia și Elveția, precum și Frontex și FRA. Proiectul a fost cofinanțat de Fondul pentru azil, migrație și integrare (AMIF) al Uniunii Europene.

FReM III (2018-2021) este implementat în parteneriat cu Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Finlanda, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Luxemburg, Malta, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Suedia și Elveția, precum și Frontex și FRA. Proiectul este cofinanțat de Fondul pentru azil, migrație și integrare (AMIF) al Uniunii Europene și cele 22 de țări partenere.

timpul sarcinilor lor de monitorizare. De asemenea, ICMPD a sprijinit numeroase state membre ale Uniunii Europene în consolidarea sistemelor lor de monitorizare.

Odată cu cunoștințele acumulate și rețeaua de părți interesate, în prezent ICMPD susține instituțiile relevante din Republica Moldova pentru a crea o bază solidă pentru monitorizarea durabilă și eficientă a returnării forțate. Proiectul „Dezvoltarea unui sistem de monitorizare a returnării forțate în Republica Moldova” (FReMM) abordează și obiectivele și acțiunile specifice care derivă din Strategia națională în domeniul migrației și azilului (2011-2020)³ și din Planul⁴ național de acțiuni pentru implementarea Strategiei.

Obiectivul general al proiectului este de a contribui la un sistem funcțional de returnare în Republica Moldova, în conformitate cu drepturile omului, consacrate în legislația internațională, regională și națională relevantă și protejarea drepturilor persoanelor returnate printr-o monitorizare independentă și transparentă a returnării forțate. Obiectivele specifice sunt:

- 1) Consolidarea cadrului legal și instituțional relevant de monitorizare a returnării forțate.
- 2) Creșterea capacităților instituțiilor relevante de a monitoriza operațiunile de returnare forțată.
- 3) Contribuirea la comunicarea și cooperarea eficientă între instituțiile de aplicare a returnării și organele de monitorizare.

Raportul privind Bunele Practici va contribui la primul obiectiv specific. Acesta se bazează pe rezultatele unei analize a lacunelor și necesităților, analizând sistemele naționale de monitorizare a returnării forțate din 22 de state membre ale UE și țări asociate Schengen pe care ICMPD a efectuat-o în cadrul proiectului de monitorizare a returnării forțate III (FReM III).⁵ Raportul oferă o imagine de ansamblu și o comparație a sistemelor naționale de monitorizare a returnării forțate în anumite țări

³ În Republica Moldova, Strategia națională în domeniul migrației și azilului (2011-2020) aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 655 din 8 septembrie 2011 oferă baza pentru o reglementare cuprinzătoare a gestionării migrației și azilului și armonizarea cadrului juridic național cu dreptul internațional și legislația UE. Mai exact, se stipulează că „Obiectivul principal al strategiei este de a asigura o reglementare cuprinzătoare a gestionării proceselor de migrație și azil, armonizarea cadrului legal național cu prevederile dreptului internațional și ale legislației Uniunii Europene [...] asigurând respectarea drepturilor omului și obligațiile umanitare asumate de țară, pentru a atinge obiectivele integrării europene” (Strategia națională în domeniul migrației și azilului 2011-2020 - Capitolul II- Analiza situației -alineatul (18) - Justificarea elaborării unei strategii complexe în domeniul gestionării migrației și azilului.)

⁴ Prin Hotărârea Guvernului nr. 736 din 10 iunie 2016 a fost aprobat Planul național de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul migrației și azilului pentru 2016-2020. Printre obiectivele stabilite în Planul de Acțiuni se numără:

-consolidarea capacității personalului activ în domeniul migrației și azilului prin activități de instruire continuă (p.11, alin. 13 (2)); și

- asigurarea respectării drepturilor migranților iregulari (p.27, alin. 31).

⁵ ICMPD (Decembrie, 2020): Analiza lacunelor și necesităților sistemelor naționale de monitorizare din 22 state membre ale Uniunii Europene și țări asociate Schengen.

asociate Uniunii Europene și state Schengen, inclusiv a cadrelor⁶ instituționale; legislative și procedurale. Raportul rezumă, de asemenea, principalele constatări și lecții învățate din acele țări cu scopul de a facilita modificările legislative și procedurale din Republica Moldova pentru a permite țării să creeze cadrul legal, instituțional și procedural pentru monitorizarea returnării forțate.

Cadrul general în Republica Moldova

Cadrul legal

Cadrul legal și normativ care reglementează implementarea operațiunilor de returnare în Republica Moldova include, dar nu se limitează la:

- Legea Nr.200/2010 privind regimul străinilor din Republica Moldova;
- Hotărârea Guvernului Nr. 492 din 7 iulie, 2011 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedurile de returnare, expulzare și readmisie a străinilor de pe teritoriul Republicii Moldova; și
- Ordinul Ministerului Afacerilor Interne Nr. 102 din 27 martie, 2014 privind aprobarea instrucțiunilor privind procedura de îndepărtare a cetățenilor străini de pe teritoriul Republicii Moldova.

Nu există o prevedere concretă în legislația cu privire la monitorizarea operațiunilor de returnare, care să permită sau să interzică participarea monitorilor drepturilor omului la operațiuni de returnare forțată.⁷

Cadrul instituțional

Biroul Migrație și Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne este autoritatea de stat care se ocupă de operațiunile de returnare și de implementarea tehnică a acestora. BMA este responsabil de promovarea și implementarea politicilor de stat legate de imigrația cetățenilor străini în Republica Moldova, acordarea protecției cetățenilor străini și asigurarea coordonării măsurilor pentru integrarea socială și culturală a migranților. Biroul este, de asemenea, responsabil pentru combaterea șederii iregulare a străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, care include identificarea,

⁶ Pentru Austria, Raportul prezintă cea mai mare parte a experienței sale până la 31.12.2020, când Agenția Federală pentru Recepție și Servicii de Suport a preluat funcția de monitorizare de la ONG Verein Menschenrechte Österreich.

⁷ Biroul Migrație și Azil și-a manifestat disponibilitatea pentru cooperare și susținerea participării monitorilor la operațiunile de returnare, așa cum au subliniat în timpul uneia dintre întâlnirile desfășurate de la distanță cu echipa de proiect FReM III în octombrie 2020.

depistarea și îndepărtarea (forțată sau voluntară). BMA desemnează ofițeri de escorta, atât pentru operațiuni naționale de returnare din Republica Moldova în alte țări terțe, cât și pentru operațiunile de returnare de colectare din statele membre ale Uniunii Europene în Republica Moldova. Până în prezent, Moldova nu a organizat nicio operațiune de returnare de colectare.

Oficiul Avocatului Poporului dispune de mandatul de a asigura protecția tuturor drepturilor și libertăților omului de către autoritățile publice, organizații și agenți economici, indiferent de tipul de proprietate și forma organizatorică legală, de către organizații necomerciale și factori de decizie la toate nivelurile⁸. Oficiul contribuie la protejarea drepturilor și libertăților omului prin prevenirea încălcării acestora și prin monitorizarea și raportarea modului de protecție a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la nivel național.⁹ De asemenea, Oficiul Avocatului Poporului face recomandări pentru îmbunătățirea legislației în domeniul drepturilor și libertăților omului, prin colaborarea internațională în acest domeniu, prin promovarea drepturilor și libertăților omului și a mecanismelor de protecție a acestora și prin aplicarea generală a procedurilor prevăzute de Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman)¹⁰.

Centrul de Drept al Avocaților este o asociație publică înființată în 1997. Misiunea Centrului de Drept al Avocaților este de a implementa proiecte și programe care au ca scop promovarea statului de drept, a drepturilor omului și a dezvoltării instituționale, formularea opiniilor la proiecte de legi; elaborarea programelor de instruire și acordarea asistenței juridice tuturor refugiaților, solicitanților de azil, beneficiarilor de protecție umanitară și apatrizilor. Centrul de Drept al Avocaților a lucrat în parteneriat cu Înalțul Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) din 1998. Cu sprijinul UNHCR, Centrul de Drept al Avocaților implementează proiecte de asistență juridică, asigurând ca drepturile și bunăstarea persoanelor care au nevoie de protecția internațională să fie în conformitate cu standardele internaționale și europene.

În 2009, Centrul de Drept al Avocaților a convenit cu Centrul de Cazare Temporară pentru migranți, care a fost deschis în acel an, să efectueze vizite de monitorizare la centru. În timpul acestor vizite, Centrul de Drept al Avocaților a monitorizat drepturile solicitanților de azil, refugiaților și apatrizilor, iar un alt ONG a monitorizat drepturile altor cetățeni străini. Din 2013, Centrul de Drept al Avocaților monitorizează drepturile tuturor resortisanților străini. În 2018, Centrul de Drept al Avocaților a început să colaboreze cu Oficiul Avocatului Poporului și deseori însoțește reprezentanții Oficiului Avocatului Poporului în vizitele de monitorizare la Centrul de Cazare Temporară pentru migranți. Pentru aceste vizite sunt alocate două sau trei persoane de la Centrul de Drept al Avocaților.

BMA are un acord de cooperare cu Centrul de Drept al Avocaților, conform căruia un avocat de la Centrul de Drept al Avocaților oferă consiliere juridică (nu doar pe aspecte legate de cererile de azil, ci și de returnare și custodie) persoanelor returnate deținute în custodie / luate în custodie la nevoie.

⁸ Vezi: <http://ennhri.org/our-members/moldova/>.

⁹ Vezi: <http://ennhri.org/our-members/moldova/>.

¹⁰ Ibid.

Această practică oferă un exemplu de monitorizare a respectării drepturilor fundamentale la etapa de pre-returnare.

Lacune și necesități în monitorizarea returnării forțate în Republica Moldova

În a doua jumătate a anului 2021, ICMPD a organizat de o serie de întâlniri la distanță cu părțile interesate naționale cheie din Republica Moldova, cum ar fi Biroul Migrație și Azil (BMA), Oficiul Avocatului Poporului (OAP) și Centrul de Drept al Avocaților (CDA). Pe baza acestor întâlniri, a fost întocmit un “Raport privind stadiul actual al returnărilor forțate în Republica Moldova” (februarie 2021) care a avut următoarele constatări principale:

- Nu există un cadrul legislativ care să reglementeze monitorizarea operațiunilor de returnare forțată în și din Moldova. Pentru a consolida mecanismul de returnare în Republica Moldova, se recomandă efectuarea modificărilor legislative relevante pentru a reglementa monitorizarea drepturilor omului în timpul operațiunilor de returnare forțată.
- Oficiul Avocatului Poporului nu monitorizează nici operațiuni de returnare de peste hotare în Republica Moldova, nici operațiunile de returnare din Moldova în țări terțe. Pentru a crea un sistem de monitorizare a returnării forțate, se recomandă ca:
 - Cadrul juridic să consolideze mandatul Oficiului Avocatului Poporului în acest domeniu.
 - Resursele umane și financiare necesare și cadrul necesar de instruire trebuie puse la dispoziție.
 - Autoritățile de stat care organizează și desfășoară operațiunile de returnare trebuie să aibă temeiurile legale și mecanismele procedurale pentru a notifica Oficiul Avocatului Poporului cu mult timp înainte de operațiuni pentru a permite Oficiului Avocatului Poporului să se implice în mod corespunzător în procesul de monitorizare a returnării forțate.
 - Divizarea responsabilităților între Centrul de Drept al Avocaților și organizațiile societății civile, dacă acestea sunt implicate în procesul de monitorizare, trebuie să fie clară.
- Activități de dezvoltare a capacității ce țin de aspectele legate de drepturile omului, în special cele legate de protecția drepturilor persoanelor private de libertate, sunt foarte recomandate personalului BMA, echipelor de escortă și personalului Centrului de Cazare Temporară pentru migranți.

Cadrul general în Uniunea Europeană

Introducere

Eficacitatea sistemului de returnare a Uniunii Europene reprezintă o piatră de temelie a politicii generale a Uniunii Europene în materie de migrație. Directiva 2008/115 / CE (Directiva privind returnarea sau DR)¹¹ este elementul principal al legislației Uniunii Europene care reglementează procedurile și criteriile care trebuie aplicate de statele membre ale Uniunii Europene la returnarea resortisanților țărilor terțe cu ședere iregulară. Directiva privind returnarea obligă statele membre să emită decizii de returnare oricărui resortisant al unei țări terțe cu ședere ilegală (articolul 6 (1) din DR); și să ia toate măsurile necesare pentru a pune în aplicare acea decizie (articolul 8 (1) DR) în cazurile în care resortisantul țării terțe în cauză nu pleacă în mod voluntar de pe teritoriul statelor membre. La executarea deciziilor de returnare, art. 8 (4) DR prevede că: „în cazul în care statele membre utilizează - ca ultimă soluție - măsuri coercitive pentru a efectua îndepărtarea” unui resortisant al unei țări terțe, acestea „vor fi proporționale”, „nu trebuie să depășească forța rezonabilă” și „ vor fi puse în aplicare conform prevederilor legislației naționale în conformitate cu drepturile fundamentale și cu respectarea cuvenită a demnității și integrității fizice a resortisantului țării terțe în cauză ”. În plus, articolul 8 (6) prevede că „statele membre trebuie să prevadă un sistem eficient de monitorizare a returnării forțate”.

Termenul limită pentru transpunerea Directivei privind returnarea în legislația și practica națională a fost 24 decembrie 2010. Unele state membre ale Uniunii Europene și țări asociate Schengen¹² stabiliseră deja sisteme naționale de monitorizare a returnării forțate până la acest termen, în timp ce altele erau sau sunt încă în curs de armonizare a sistemelor lor naționale cu cerințele specifice stabilite în Directiva privind returnarea. Statele folosesc în prezent o varietate de sisteme. În mai multe țări, obligația de a monitoriza operațiunile de returnare forțată revine mecanismelor naționale de prevenire (NPM) care pun în aplicare Protocolul Opțional la Convenția Organizației Națiunilor Unite (ONU) împotriva torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante (OPCAT)); în alte țări, organizațiile neguvernamentale (ONG-uri), sisteme interne de monitorizare ale poliției sau oficiile avocatului poporului sunt implicate în monitorizarea operațiunilor de returnare forțată.¹³

În septembrie 2018, Comisia Europeană a propus o reformare direcționată a Directivei privind returnarea, având ca scop „reducerea în special a duratei procedurilor de returnare, asigurarea unei

¹¹ Directiva 2008/115 / CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standarde și proceduri comune în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe cu ședere ilegală.

¹² Țări asociate cu implementarea, aplicarea și dezvoltarea acquis-ului Schengen (țări asociate Schengen).

¹³ Vezi secțiunea 4.1 *Instituțiile naționale mandatate să monitorizeze revenirea forțată* pentru mai multe informații despre mandatele naționale de monitorizare.

legături mai bune între azil și procedurile de returnare și asigurarea unei utilizări mai eficiente a măsurilor de prevenire a evadării ” (CE, 2018).

În conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1624 privind Poliția de Frontieră și Garda de Coastă Europeană¹⁴, care a intrat în vigoare la 6 octombrie 2016, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) a înființat un grup de monitori ai returnării forțate la 7 ianuarie 2017. Acest grup reunește monitori ai returnării forțate din statele membre, care sunt numiți (prin intermediul Punctelor Naționale de Contact Frontex) de către organele naționale responsabile cu desfășurarea activităților de monitorizare a returnării forțate în conformitate cu articolul 8 (6) din Directiva 2008/115 / CE. La cererea statelor membre, acești monitori sunt angajați în operațiuni de returnare coordonate de Frontex. În cazul în care Frontex nu este implicat, monitorizarea returnărilor naționale este reglementată de legislația fiecărui stat membru.

În prezent, activitatea Frontex este reglementată de Regulamentul (UE) 2019/1896 din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de Frontieră și Garda de Coastă Europeană. Acest regulament consolidează mandatul agenției și îi mărește capabilitățile în comparație cu Regulamentul (UE) 2016/1624 și Corpul permanent de Pază de frontieră și Garda de Coastă (primul serviciu în uniformă al Uniunii Europene).

Rolul Frontex în monitorizarea returnărilor, „este să ajute statele membre UE să îndeplinească cerința ca toate zborurile tur-retur să fie monitorizate pentru a se asigura că toate persoanele returnate sunt tratate cu demnitate și că drepturile lor sunt respectate. [Frontex furnizează] monitori din grupul său de experți și acoperă costurile de participare a monitorilor naționali ”. În 2019, 272 de zboruri au avut monitori la bord, inclusiv 199 de experți oferiți de Frontex (Frontex, 2020: 14).

Cadrul Instituțional

Nu există o abordare instituțională armonizată pentru monitorizarea returnărilor forțate în țările menționate în prezentul raport. În aproape jumătate din țări, monitorizarea returnării forțate este efectuată de către Avocații Poporului (Ombudsmani), conform mandatului lor legal, sau de către un ONG, ca urmare a acordului cu instituția mandatată să ia decizia cu privire la această chestiune. În alte țări analizate, mandatul de monitorizare este atribuit Mecanismului național de prevenire (MNP) al țării, în conformitate cu Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii (OPCAT). De asemenea, există state membre în care monitorizarea face parte din mandatul puterii executive a guvernului sau a procuraturii (a se vedea detaliile în tabelul de mai jos).

¹⁴ De menționat faptul că Regulamentul 2019/1896 nu a modificat foarte mult împuternicirile de monitorizare ale Frontex.

Avocatul Poporului	ONG	MNP	Ramura executivă a Guvernului	Oficiul Procuraturii	Instituții oficial mandate să monitorizeze returnarea forțată	Locul și rolul general în contextul instituțional național
AT	✓*	✓	✓		Începând cu 1.1.2021, Agenția Federală pentru Servicii de Recepție și Suport monitorizează toate operațiunile de returnare planificate (toate OR planificate trebuie monitorizate - obligatoriu) <i>Volksanwaltschaft</i> (Ombudsmanul): poate monitoriza toate tipurile de operațiuni de returnare (la alegere)	<i>Federal Agency for Reception and Support Services</i> : reporting to the MOI/BFA. <i>Volksanwaltschaft</i> (Ombudsmanul) care acționează și în calitate de Mecanism Național de Prevenire (OPCAT), și raportează parlamentului național.
BE			✓		Inspectoratul General al poliției federale și locale (AIG – <i>Algemene Inspectie-Inspection Générale</i>)	N/A
BG	✓				Ombudsmanul Republicii Bulgaria	Ombudsmanul Republicii Bulgaria este un organ național independent
CH		✓			Comisia Națională pentru Prevenirea Torturii (CNPT) monitorizează toate operațiunile de returnare forțată prin curse charter. Începând cu 2019, în anumite cazuri, CNPT monitorizează, de asemenea, faza de pre-plecare în cadrul operațiunilor de returnare prin zboruri comerciale.	CNPT este o comisie națională elvețiană independentă înființată pentru a asigura respectarea drepturilor persoanelor private de libertate. CNPT este mecanismul național de prevenire (MNP) al Elveției, conform Protocolului opțional la Convenția împotriva torturii (OPCAT), instituit pentru a asigura, prin vizite regulate și dialog permanent cu autoritățile, că drepturile persoanelor private de libertate sunt respectate

Avocatul Poporului	ONG	MNP	Ramura executivă a Guvernului	Oficiul Procuraturii	Instituții oficial mandate să monitorizeze returnarea forțată	Locul și rolul general în contextul instituțional național
CY	✓				Ombudsmanul Republicii Cipru	Ombudsmanul Republicii Cipru este un funcționar independent al Republicii numit de președinte după aprobarea majorității simple din Parlament. Persoana numită exercită un mandat de șase ani care poate fi reînnoit Mecanismul de monitorizare a returnării forțate a fost înființat la 1 iunie 2018 și a devenit operațional la 1 ianuarie 2019.
CZ	✓				Apărătorul public al drepturilor (și angajații Oficiului Apărătorului public al drepturilor)	N/A
DE ¹⁵					Agencia Națională pentru Prevenirea Torturii (numai Wiesbaden) Monitorii de la aeroport sunt persoane fizice plătite de organizația caritabilă a bisericii	N/A
EL	✓				Ombudsmanul din Grecia este mandatat ca mecanism național de monitorizare a returnării resortisanților țărilor terțe.	Ombudsmanul din Grecia este o autoritate independentă sancționată de Constituția Greciei din 6 aprilie 2001 (articolul 101A). Acesta funcționează de la 1 octombrie 1998 și prestează serviciile gratuit

¹⁵ MNP din Germania nu este înputernicit în mod oficial cu mandatul din Directiva 2008/115 / CE. Prin urmare, toate activitățile de monitorizare se bazează legal pe mandatul OPCAT.

Avocatul Poporului	ONG	MNP	Ramura executivă a Guvernului	Oficiul Procuraturii	Instituții oficial mandatate să monitorizeze returnarea forțată	Locul și rolul general în contextul instituțional național
FI	✓				Ombudsmalul pentru Nediscriminare	Ombudsmanul pentru nediscriminare este o autoritate autonomă și independentă, conectată administrativ la Ministerul Justiției
HR	✓**	✓	✓		Mandatul oficial de monitorizare a returnărilor forțate îi revine oficiului Ombudsmanului (ca Mecanism Național de Prevenire) și Ombudsmanului pentru copii, pentru monitorizarea returnării care implică copii. În practică, aceste două instituții monitorizează centrele de primire și etapa pre-returnare. Centrul juridic croat (HPC) monitorizează operațiunile de returnare în faza de zbor și la granițe pe baza unui acord de doi ani între HPC și Ministerul Afacerilor Interne. HPC este singura instituție care monitorizează zborurile; Cu toate acestea, cea mai mare parte a monitorizării efectuate de HPC este, de asemenea, doar în faza de pre-returnare, deoarece au foarte puține zboruri de monitorizat.	General Ombudsman is the National Preventive Mechanism HPC este ONG-ul mandatat să monitorizeze returnarea forțată pe baza unui acord cu Ministerul Afacerilor Interne. ONG-ul este cel care se ocupă de obicei de problemele legate de migranți și care oferă asistență / consiliere juridică solicitanților de azil și străinilor.
HU				✓	Oficiul Procurorului General. Oficiul Procurorului General este un organ independent, care supraveghează legalitatea executării pedepselor și măsurilor și prezintă anual un raport Parlamentului. Are o funcție de control și este un organ independent de guvern. Oficiul supraveghează procedura de deportare și supraveghează legalitatea executării operațiunii de returnare forțată. Instituția deține funcția de protecție juridică.	Ar trebui explicat aici care este locul PG în sistemul general; cui raportează etc.
IT		✓			Garantul Național pentru drepturile persoanelor reținute sau private de libertate	N/A
LU			✓		Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Imigrație	Departamentul de Integrare al Ministerului Afacerilor Externe este autoritatea pentru

Avocatul Poporului	ONG	MNP	Ramura executivă a Guvernului	Oficiul Procuraturii	Instituții oficial mandatate să monitorizeze returnarea forțată	Locul și rolul general în contextul instituțional național
						toate problemele legate de imigrație, libera circulație în UE și se ocupă de cererile de azil. De asemenea, este responsabil de organizarea returnărilor voluntare și forțate ale migranților. Din octombrie 2019, acesta este, de asemenea, responsabil pentru facilitățile centrului de recepție
LV	✓	✓***			În principal, Ombudsmanul Republicii Letonia, precum și asociațiile sau fundațiile, dacă sunt autorizate de către Ombudsman. Până în prezent, Ombudsmanul nu a delegat și nu a angajat nicio organizație neguvernamentală pentru observarea expulzărilor forțate	Ombudsmanul Republicii Letonia este independent în activitățile sale și se conduce exclusiv de lege. Nimeni nu are dreptul să influențeze Ombudsmanul în îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor sale. Ombudsmanul monitorizează instituțiile de tip închis, cum ar fi penitenciarele, centrele de detenție, spitalele psiho-neurologice și altele
MT		✓			Consiliul de Monitorizare a Persoanelor Deținute	Consiliul de monitorizare a persoanelor deținute este obligată prin lege să prezinte un raport anual ministrului responsabil cu afacerile interne, care este stabilit în parlament pentru a face public acest document.
NL		✓	✓****		Inspectoratul de Justiție și Securitate Inspectoratul de Justiție și Securitate (Inspectie Justitie en Veiligheid, denumit în continuare IJenV) din cadrul Ministerului Olandez al Justiției și	Inspectoratul de Justiție și Securitate din cadrul Ministerului Olandez al Justiției și Securității se subordonează Secretarului de

Avocatul Poporului	ONG	MNP	Ramura executivă a Guvernului	Oficiul Procuraturii	Instituții oficial mandate să monitorizeze returnarea forțată	Locul și rolul general în contextul instituțional național
					Securității (Ministerie van Justitie en Veiligheid, denumit în continuare JenV) monitorizează situația resortisanților țărilor terțe. O parte din aceasta este supravegherea returnării resortisanților țărilor terțe în țara lor de origine sau într-o altă țară în care intrarea este garantată. Aceasta include, de asemenea, repatrierea forțată și operațiunea de returnare care se desfășoară în termenii respectivului cadru. Acest cadru de examinare conține standardele pe care Inspectoratul le examinează cu privire la această operațiune de returnare în care resortisanții țărilor terțe care pleacă sunt escortați de către Constabularul Militar Regal (Koninklijke Marechaussee, denumit în continuare KMar) în țara de destinație. Mandatul Inspectoratului acoperă toate tipurile și fazele operațiunii de returnare și nu există particularități în acest sens. În cazul în care monitorul detectează o situație în care siguranța persoanelor returnate, a personalului sau, eventual, a altor pasageri este grav compromisă, monitorul îl va informa pe liderul de escortă.	stat (Justiție și Securitate).
NU					Nu există mandat definit până în prezent	
PL	✓				Diverse ONG-uri: Institutul pentru Supremația Legii, Fundația Multiocalenie, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, precum și Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć	Toate instituțiile de monitorizare sunt ONG-uri independente.
PT			✓		Inspectoratul General pentru Afaceri Interne – IGAI (Inspeção-Geral da Administração Interna) Mandatul general al IGAI este de a asigura funcții la nivel înalt de audit, inspecție și supraveghere cu privire la toate entitățile, serviciile și organele care se subordonează sau a căror activitate este supravegheată sau	I IGAI este un serviciu administrativ de control selectiv, caracterizat ca un organ extern și independent, într-un context de autonomie tehnică și operațională, cu privire la forțele și serviciile de securitate din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Avocatul Poporului	ONG	MNP	Ramura executivă a Guvernului	Oficiul Procuraturii	Instituții oficial mandate să monitorizeze returnarea forțată	Locul și rolul general în contextul instituțional național
					reglementată de către membrul Guvernului responsabil cu domeniul afacerilor interne, în special pentru a investiga toate relatările despre încălcări grave ale drepturilor fundamentale ale cetățenilor..	
RO	✓				Din 2011, Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR), o organizație neguvernamentală și fundație de utilitate publică cu peste 20 de ani de experiență în domeniul migrației și azilului implementează proiecte care vizează monitorizarea operațiunilor de returnare forțată organizate de autoritățile române	Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR), o organizație neguvernamentală și fundație de utilitate publică.
SE			✓ *****		Agenția Suedeză pentru Migrație (mandat oficial).	Agenția Suedeză pentru Migrație este subordonată Ministerului Justiției al Suediei.
SK	✓		✓		Ministerul Afacerilor Interne al Slovaciei în cooperare cu ONG-uri sau UNHCR	Ministerul Afacerilor Interne al Slovaciei este un organ central al administrației de stat

Sursa: compilație proprie; date colectate de la statele membre care au participat la Sondajul privind lacunele și necesitățile efectuat în cadrul proiectului FReM III. 1

NOTE:

* În Austria, Volksanwaltschaft (Ombudsman) acționează și ca mecanism național de prevenire. ONG-ul privat Verein Menschenrechte Österreich a funcționat ca organ de monitorizare până la 31.12.2020, când a fost naționalizat de o agenție federală numită Bundesagentur für Betreuungs- und Unterstützungsleistungen (BBU), subordonată Ministerului de Interne.

** Ombudsmanul general este mecanismul național de prevenire. Ombudsmanul general este mecanismul național de prevenire, iar Ombudsmanul pentru copii are mandatul de a monitoriza returnările forțate.

***În principal Ombudsmanul, precum și asociații sau fundații dacă sunt mandate.

**** În Olanda, inspectoratul de asemenea acționează ca MNP.

***** Agenția Suedeză pentru Migrație deține oficial mandatul pentru monitorizarea returnării forțate

Numărul de monitori care activează pentru organele naționale de monitorizare variază de la o țară la alta. Nu există nicio corelație între dimensiunea sau populația țării în determinarea numărului de monitori. Pe partea inferioară, cu doar 2-3 monitoriare, sunt astfel de țări precum Germania, Suedia, Ungaria, Bulgaria, Republica Cehă și Slovacia. Țările cu cel mai mare număr de monitori includ Italia (25), Elveția (15), Grecia (14) și Luxemburg (12). Majoritatea celorlalte țări au în jur de 5-7 monitori.

În plus, dacă monitorii angajați lucrează cu normă întreagă sau cu normă parțială, precum și cât timp pot aloca operațiunilor de returnare forțată, diferă de la un stat membru la altul. În majoritatea cazurilor, monitorii lucrează cu jumătate de normă, doar Olanda și Polonia au raportat că au monitori care lucrează cu normă întreagă. Unele state membre permit monitorizarea voluntară (de exemplu Luxemburg, Germania, Polonia), care este fie complementară monitorilor contractați, fie singura opțiune disponibilă. În astfel de cazuri, monitorizarea se efectuează în mare parte cu jumătate de normă.

Cadrul Legislativ

Țara	Rezumatul prevederilor legale naționale care reglementează mandatul de monitorizare a returnării forțate al instituțiilor relevante
AT	Conform Art. 10 din Ordonanța de aplicare a Legii poliției cu privire la străini (Fremdenpolizeigesetz-Durchführungsverordnung), sarcinile monitorului drepturilor omului în timpul îndepărtărilor sunt următoarele: (1) În cazul deportărilor organizate sau coorganizate de Ministerul Federal al Internelor sau în cazul operațiunilor de returnare în conformitate cu articolul 28 din Regulamentul (UE) nr. 1624/2016 privind Poliția de Frontieră și Garda de Coastă OJ L 251, 16.9.2016 p. 1 cu modificări, un observator al drepturilor omului trebuie să fie prezent începând cu discuția de contact. Observatorul drepturilor omului este responsabil de monitorizarea operațiunii de returnare până la sosirea străinului în statul de origine, cu excepția cazului în care zborul este programat. (2) Observatorul drepturilor omului întocmește, în termen de o săptămână, un raport privind desfășurarea operațiunii de returnare și îl prezintă Ministrului Federal al Internelor. Ministrul Federal al Internelor transmite raportul în formă anonimată Ombudsmanului în termen de trei săptămâni de la primire. (3) Ministrul Federal de Interne este responsabil pentru selectarea observatorilor drepturilor omului. Persoanelor juridice li se pot încredința și sarcinile prevăzute la alin. 1 și 2.
BE	(1) În conformitate cu Decretul Regal din 20/07/2001 privind activitatea și personalul AIG, în cadrul monitorizării returnărilor forțate, AIG are o misiune generală de control și monitorizare a tuturor serviciilor poliției belgiene, inclusiv prin intermediul activității Serviciului de Poliție Federală Aeroportuară care efectuează operațiuni de returnare forțată. (2) Decretul Regal din 19/06/2012 privind accesul pe teritoriu, șederea, stabilirea și întoarcerea forțată a străinilor reamintește că controlul și monitorizarea returnărilor forțate sunt executate exclusiv de AIG, ca organ de control independent.
BG	Legea privind străinii în Republica Bulgaria, art. 39a (Nou, SG 42/01; textul anterior al art. 39a - SG 23/13) (*) Măsurile administrative obligatorii impuse străinilor conform prezentei legi sunt:: 1. revocarea dreptului de ședere pe teritoriul Republicii Bulgaria; 2. (modificarea. - SG 97/16) returnarea în țara de origine, țara de tranzit sau o țară terță; 3. expulzarea; 4. (modificarea. - SG 23/13); (*), supl. - SG 70/13 (*) interdicția de intrare și ședere pe teritoriul statelor membre UE;

Țara	Rezumatul prevederilor legale naționale care reglementează mandatul de monitorizare a returnării forțate al instituțiilor relevante
	5. interdicția de a părăsi Republica Bulgaria. (2) (nou – SG 23/13) La punerea în aplicare a măsurilor administrative de constrângere prevăzute la alin. 1, punctele 1 și 2 vor fi monitorizate de Ombudsmanul Republicii Bulgaria sau de oficiali autorizați din administrația sa, precum și de reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale naționale sau internaționale.
CH	Art. 71a din Legea federală privind cetățenii străini și integrarea: (1) Consiliul Federal reglementează procedura și responsabilitățile pentru supravegherea procedurilor de deportare și a intervențiilor internaționale de returnare. (2) Acesta poate delega sarcini legate de supravegherea procedurilor de deportare și a intervențiilor internaționale de returnare către terți .
CY	Legea privind străinii și imigrația. În temeiul Deciziei nr. 74.333, din 4 decembrie 2012 a Consiliului de Miniștri, Comisarului pentru Administrație și Protecția Drepturilor Omului (Ombudsman) i s-a încredințat crearea și funcționarea unui mecanism eficient de monitorizare a returnărilor resortisanților țărilor terțe cu ședere iregulară.
CZ	Legislația de transpunere a Directivei privind Returnarea
DE	Ordinul administrativ al Ministerului Federal al Justiției (Buletinul federal, nr. 182, p. 4277) Germania a semnat Protocolul opțional la 20 septembrie 2002 și l-a implementat în legislația națională cu statutul de acceptare din 26 august 2008 (BGBl. II 2008, nr. 23). Agenția federală pentru prevenirea torturii a fost înființată la 20 noiembrie 2008 printr-un ordin administrativ al Ministerului Federal al Justiției (Buletinul federal, nr. 182, p. 4277) și a preluat funcția la 1 mai 2009.
EL	Legea 3907/2011 care transpune Directiva privind returnarea: articolul 23 alineatul 6 din Legea 3907/2011 a desemnat Ombudsmanul grec ca mecanism extern de monitorizare a returnărilor forțate, iar autoritatea independentă efectuează controale aleatorii la toate nivelurile procesului care urmează emiterii deciziei de returnare a unui resortisant al unei țări terțe. Competența Ombudsmanului a fost pe deplin activată odată cu emiterea Deciziei ministeriale comune 4000/4/57-xi (Monitorul Guvernului B 2870 / 24.10.2014) prin care se specifică modalitățile de monitorizare externă a returnărilor. Decizia Ministerială Comună asigură un flux stabil de date de la toate serviciile competente de rereturnarea forțată și readmisei.
FI	Legea privind străinii, secțiunea 152b (1341/2014) Supravegherea aplicării îndepărtărilor din țară: Este obligația Ombudsmanului pentru Nediscriminare să supravegheze executarea îndepărtărilor din țară la toate etapele .
HR	Legea privind străinii prevede că Ministerul de Interne va asigura monitorizarea returnărilor forțate, în scopul căreia poate încheia acorduri cu organe de stat, organizații internaționale sau ONG-uri . Legea Ombudsmanului: Ombudsmanul general poate în orice moment, fără o notificare prealabilă, să inspecteze locurile în care se află persoanele private de libertate, locurile în care se află persoanele cu libertate limitată de circulație și locurile în care se află anumite grupuri ale căror drepturi și libertăți sunt protejate de către Ombudsman. Legea cu privire la mecanismul național de prevenire: Conform acestei legi, Ombudsmanul general este autorizat să efectueze vizite inopinate la organe sau instituții și inspecții la sediile în care sunt deținute persoane private de libertate Legea Ombudsmanului pentru Copii: Ombudsmanul pentru Copii are dreptul de a accesa toate sediile (instituțiile) și de a inspecta modul de îngrijire a copiilor care locuiesc sau sunt plasați temporar sau permanent la persoane fizice și juridice și alte entități juridice
HU	Legea II din 2007 privind admiterea și drepturile resortisanților țărilor terțe Art. 65 (9)
IT	Legislația națională care transpune Directiva privind Returnarea

Țara	Rezumatul prevederilor legale naționale care reglementează mandatul de monitorizare a returnării forțate al instituțiilor relevante
LU	Legislația națională care transpune Directiva privind Returnarea
LV	1) Secțiunea 50.7 din Legea privind imigrația; 2) Liniile directoare pentru monitorizarea returnării forțate (emise de Ombudsmanul Republicii Letonia); 3) Acord între Ombudsmanul Republicii Letonia și Garda de Frontieră de Stat privind cooperarea în vederea îndepărtării forțate. Procesul de îndepărtare va fi monitorizat de către Ombudsman. Ombudsmanul are dreptul să implice asociații sau fundații în monitorizarea procesului de îndepărtare, al cărui scop de funcționare este legat de observarea procesului. La implicarea asociațiilor sau fundațiilor în monitorizarea procesului de îndepărtare, Ombudsmanul evaluează competența asociației sau fundației pentru desfășurarea activității relevante și convine asupra etapei procesului de îndepărtare menționat în alineatul 2 al secțiunii 50.7 din Legea imigrației, pe care asociația sau fundația va fi autorizată să le monitorizeze. Ombudsmanul poate implica o asociație sau fundație în monitorizarea fiecărei etape a procesului de îndepărtare menționat la punctul 2 din secțiunea 50.7. Ombudsmanul nu poate implica o asociație sau fundație în monitorizarea procesului de eliminare, care a încălcat condiția menționată la alineatul 4 al acestei secțiuni 50.7. Ombudsmanul va informa Garda de Frontieră de Stat cu privire la asociațiile și fundațiile, care sunt autorizate să monitorizeze etapa relevantă a procesului de îndepărtare.
MT	Consiliul de monitorizare a persoanelor deținute fost constituit în 2007, „pentru a acționa ca organul persoanelor responsabile pentru un Mecanism Național de Prevenire a prevenirii torturii, prevăzut în Protocolul opțional la Convenția Organizației Națiunilor Unite ”(Aviz juridic 266 din 2007). Regulamentul prevede, de asemenea, că Consiliul „se va asigura cu privire la tratamentul deținuților, la starea centrelor de detenție și la administrarea centrelor de detenție”. În 2012, Regulamentul de constituire a consiliului a fost revizuit pentru a include monitorizarea „procedurilor referitoare la returnarea involuntară a resortisanților țărilor terțe aflate în ședere ilegală, în conformitate cu prevederile Legii privind imigrația și ale regulamentului privind Standardelor și Procedurilor Comune pentru returnarea resortizanților țărilor terțe cu ședere ilegală.
NL	Mandatul este instituit prin „reglementarea legală privind monitorizarea întoarcerii forțate” (regeling van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 13 december 2013 / regeling toezicht terugkeer vreemdelingen)
NU	-
PL	Art. 333. 7. Legea privind străinii din 12 decembrie 2013 autorizează Ministrul Afacerilor Interne să emită un regulament privind informarea ONG-urilor cu privire la operațiunile de returnare și modul de raportare privind operațiunile efectuate. REGULAMENTUL MINISTRULUI AFACERILOR INTERNE din 18 aprilie 2014 PRIVIND PREZENȚA REPREZENTANȚILOR ORGANIZAȚIILOR NEGUVERNAMENTALE ÎN DESFĂȘURAREA ACȚIUNILOR LEGATE DE CONDUCEREA UNUI STRĂIN LA FRONTIERĂ SAU AEROPORT, specifică detaliile drepturilor statutare ale ONG-urilor. Pe baza acestui regulament, patru organizații au solicitat participarea la misiunile de monitorizare. Reprezentanții lor au fost invitați la instruirea monitorilor. Monitorii respectă Ghidul privind prezența reprezentanților organizațiilor neguvernamentale care participă la operațiunile de returnare.
PT	Decretul-Lege 58/2012, din 14 martie, modificat prin Decretul-Lege 146/2012, din 12 iulie Art. 180.º-A, par. (4), subpar. (c) din Legea 23/2007, din 4 iulie, modificat prin Legea 29/2012, din 9 august Ordinul Ministrului (OM) 11102/2014, din 25 august, (Ziarul Oficial, Seria II, din 2 septembrie)

Țara	Rezumatul prevederilor legale naționale care reglementează mandatul de monitorizare a returnării forțate al instituțiilor relevante
	OM 10728/2015, din 16 septembrie (Ziarul Oficial, Seria II, din 28 septembrie)
RO	Aspectele juridice generale legate de monitorizarea returnărilor forțate sunt stipulate în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 194/20011. Acesta specifică faptul că monitorizarea returnărilor forțate poate fi efectuată de organizații naționale sau internaționale sau de organizații neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul migrației. - Legislația națională prevede în mod specific faptul că rapoartele care urmează unei misiuni de monitorizare vor fi reimise instituției Avocatului Poporului din România. - Activitățile de monitorizare a returnării forțate se desfășoară în cadrul unei „proceduri comune” convenite de toate părțile implicate direct și anume Inspectoratul General pentru Imigrări, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Consiliul Național Român pentru Refugiați (în calitate de organ de monitorizare)
SE	Mandatul Agenției Suedeze pentru Migrație este specificat în instrucțiunile de alocare ale agenției (și autorizația de cheltuieli) emise de Ministerul Justiției (Förordning (2019: 502) med instruktion för Migrationsverket). Instrucțiunile stipulează că Agenția Suedeză pentru Migrație este responsabilă pentru coordonarea și implementarea monitorizării operațiunilor de returnare forțată în conformitate cu Directiva 2008/115 / CE privind standardele și procedurile comune în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe cu ședere ilegală. Regulamentul (UE) 2016/1624 privind Poliția Europeană de Frontieră și Garda de Coastă și de modificare a Regulamentului (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 863/2007 al Parlamentului European și al Consiliului, Regulamentul (CE) nr. 2007/2004 al Consiliului și Decizia 2005/267 / CE a Consiliului.
SK	Legislația care transpune Directiva privind returnarea și Legea nr. 404/2011 Coll. din 21 octombrie 2011 privind reședința străinilor și modificările aduse anumitor acte, cu modificările ulterioare

Sursă: Compilație proprie, pe baza răspunsurilor la sondajul Lacune și Necesități elaborat în cadrul proiectului FReM III.

Elementele profilului standard al monitorului returnării forțate

Țara	Experiență de lucru anterioară	Studii Universitare	Limbi străine la nivel de lucru	Abilități de comunicare	Reziliență	Auto-control	Alte	Comentarii
AT	Asistență socială în centrele de detenție, consiliere de returnare voluntară, consiliere juridică a migranților și solicitanților de azil		✓		✓	✓		
BE								Până în prezent, acest serviciu este singurul din BE care are, prin lege, acreditare pentru a monitoriza operațiunile de returnare forțată.
BG								
CH	Migrație, Justiție, Sănătate, Poliție, Domeniul Social	✓	✓		✓	✓		
CY	Ofițeri ai Oficiului Ombudsmanului cu experiență în domeniul drepturilor omului.	Cel puțin diplomă de licență în drept sau științe sociale.	✓	✓	✓	✓	Profesionalism, fiabilitate, sensibilitate	
CZ								
DE								

Țara	Experiență de lucru anterioară	Studii Universitare	Limbi străine la nivel de lucru	Abilități de comunicare	Reziliență	Auto-control	Alte	Comentarii
EL	Drepturile omului	✓	✓	✓				Monitorii sunt personal permanent al Ombudsmanului, la nivelul anchetatorului superior; sunt oferite cursuri speciale privind returnările forțate tuturor monitorilor
FI								
HR								
HU	Experiență de monitorizare a privațiunii de libertate în locuri de detenție	✓	✓	✓	✓	✓		
IT	Monitorizarea aspectelor de privațiune de libertate în cadrul unui organ public specializat și independent la nivel național sau regional			✓	✓	✓		
LU								
LV		✓	✓				Abilități speciale, ex. lucru cu copii	
MT			✓	✓		✓		
NL	Experiență de lucru diferită, de ex. ca polițist, dar și în domeniul medical, psihologie.		✓	✓			Abilități de raportare	

Țara	Experiență de lucru anterioară	Studii Universitare	Limbi străine la nivel de lucru	Abilități de comunicare	Reziliență	Auto-control	Alte	Comentarii
NU								
PL	Cel puțin un an de experiență de lucru cu migranții..	Drept/Studii Europene/Legislația UE	✓	✓	✓	✓	Instruire completă la Sediul Poliției de Frontieră	Toți monitorii întrunesc acest standard, dar aceasta este doar o înțelegere practică internă a calităților pe care trebuie să le aibă monitorul.
PT								
RO	Migrație/azil/drepturi fundamentale	Drept/ experiență echivalentă în domeniul migrației				✓		Dintre cei 5 monitori - 2 au fost instruiți în cadrul proiectelor FReM și au fost desemnați pentru Grup(Pool), ceilalți 3 monitori monitorizează exclusiv operațiunile / activitățile naționale de returnare
SE								
SK	Peste 10 ani de asistență socială în centrele de detenție, consiliere pentru returnare voluntară, asistență după eliberare	✓	✓	✓	✓		Mai mulți ani de experiență de integrare	2 monitori au fost instruiți în cadrul proiectelor FReM și au fost desemnați pentru Grup și în același timp sunt și monitori naționali de returnare

Sursa: compilație proprie; datele colectate de la statele membre care au participat la sondajul privind Lacunele și Necesitățile și nevoile dezvoltate în cadrul proiectului FReM III.

NOTE: alegere dintr-o listă predefinită de opțiuni, cu posibilitatea de a insera text sub: *Experiență anterioară de lucru*, *Studii universitare* și *Alte*. Niciun respondent nu a selectat opțiunea *Diplomă postuniversitară* și, prin urmare, nu este inclusă în tabel

Cadrul de finanțare

În UE, monitorizarea națională a returnării forțate este finanțată de mai multe surse diverse, inclusiv finanțare din partea UE. În majoritatea țărilor, principala sursă de finanțare pentru activitățile de monitorizare a instituției lor respective provine din fondurile bugetare naționale alocate instituțiilor lor în mod specific. În mai puține țări, principala sursă de finanțare provine dintr-un fond UE.

Pentru aproape toate țările chestionate, costurile de personal au fost incluse în bugetul anual al instituției pentru monitorizarea returnării forțate. Doar trei state membre au indicat că bugetul anual nu include aceste costuri. În plus, cu o singură excepție, fiecare țară bugetează cheltuielile de călătorie. În plus, în 15 din cele 21 de state membre care au răspuns la această întrebare, costurile vizelor au fost incluse și în bugetele instituționale. Vaccinările au fost contabilizate mai puțin frecvent, doar jumătate din instituțiile statelor membre le-au inclus în bugetul lor. Alte costuri bugetate au inclus:

- Echipament tehnic și electronic, infrastructura;
- Traducători;
- Pașapoarte diplomatice și permise de acces în aeroporturi;
- Utilizarea flexibilă a fondurilor, adică un buget global, iar organ național de monitorizare decide modul de utilizare a acestuia;
- Asigurări de călătorie;
- Instruiri anuale sau întâlniri pentru schimb de experiență;
- Cazare.

Mecanismele de plată a activităților de monitorizare funcționează în principal pe două niveluri. Primul este la nivel individual, rambursarea costurilor fiind acordată direct monitorilor sau angajaților. Celălalt nivel este cel instituțional și cadrul normelor și legislației naționale care reglementează mecanismele de plată din fiecare țară. În ceea ce privește primul, a devenit evident că, în toate cazurile, costurile sunt fie acoperite în avans, fie monitorilor le se rambursează cheltuielile după o anumită operațiune de returnare. De regulă, aceste costuri au fost asociate cu activitățile de călătorie, adică bilete de avion sau călătorie, cazare, viză, mese. În majoritatea cazurilor, costurile de călătorie și cheltuielile asociate au fost fie acoperite de ministerul responsabil, fie de instituția de monitorizare directă.

Cadrul de instruire

În majoritatea țărilor, este oferită instruire monitorilor de returnare forțată; în majoritatea cazurilor, aceasta include atât instruirea teoretică, cât și cea practică.

Monitorii din statele membre ale UE sunt instruiți cu privire la unele sau la toate subiectele următoare:

- Introducere în operațiunile de returnare, inclusiv tipul și etapele operațiunilor de returnare;

- Drepturile fundamentale care se aplică în operațiunile de returnare;
- Drepturi și necesități specifice persoanelor vulnerabile;
- Rolul, mandatul și responsabilitățile monitorilor;
- Introducere teoretică și practică în utilizarea forței și a mijloacelor de reținere, inclusiv principiul proporționalității;
- Tehnici și instrumente de monitorizare;
- Instruire privind scrierea și remiterea rapoartelor de monitorizare;
- Eventuale acțiuni ca urmare a rapoartelor de monitorizare (Follow-up);
- Instruire prin simularea situațiilor reale;
- Instruire privind mecanismul național de plângeri; și
- Pregătirea psihologică.

Doar în unele țări este necesar ca monitorii să fie instruiți în monitorizarea returnării forțate înainte de a fi trimiși într-o operațiune de returnare. În afară de instruirea privind monitorizarea returnării forțate, în unele țări sunt disponibile și alte tipuri de instruire, cum ar fi:

- Instruirea ofițerilor de escortă;
- Instruire de securitate;
- Schimb de cunoștințe între colegi; și
- Instruire juridică.

Desfășurarea monitorilor

În ceea ce privește desfășurarea monitorilor, se poate face distincția între prevederile legale (mandate) și practicile stabilite. În mai mult de jumătate din țările chestionate (15 din cele 22), nu există nicio prevedere legală care să prevadă că toate operațiunile de returnare trebuie monitorizate. În doar trei dintre țări (Bulgaria, Ungaria și Olanda) există o astfel de prevedere legală. Cu toate acestea, în alte patru țări, există prevederi legale care stipulează că monitorizarea anumitor tipuri de operațiuni de returnare este obligatorie (Austria, Belgia, Luxemburg și Norvegia).

În unele din țările chestionate (opt din cele 14 pentru care au furnizat un răspuns), instituția națională de aplicare a returnării informează organul național de monitorizare cu privire la o viitoare operațiune de returnare cu una până la patru zile înainte (Bulgaria, Cipru, Republica Cehă, Ungaria, Luxemburg, Malta, Portugalia și Slovacia). În două țări, aceste informații pot fi comunicate cu o săptămână în avans, în timp ce în alte cinci țări, se face schimb cu aceste informații cu două până la patru săptămâni înainte (Austria, Belgia, Germania, Elveția și Letonia) (a se vedea detaliile în tabelul de mai jos).

Cu cât timp înainte de o operațiune de returnare forțată, instituția națională de aplicare a returnării informează organul de monitorizare a returnării forțate despre operațiunea de returnare în cauză?

Țara	Zile calendaristice	Comentarii
------	---------------------	------------

AT	10-15 zile	Pentru operațiunile de returnare planificate
BE	3-4 săptămâni	Program pe 3-4 săptămâni recepționat în fiecare zi
BG	2 sau 3	
CH	3-4 săptămâni	De regulă 3-4 săptămâni în prealabil, dar cât de curând posibil. NCPT este informat direct prin intermediul SwissRepat privind operațiunile de returnare care urmează. Ulterior Secretariatul NCPT informează monitorii.
CY	1-2 zile	Pentru operațiunile de returnare forțată cu escortă, Ombudsmanul a solicitat de la Poliție un preaviz cu cel puțin 10 zile înainte
CZ	2-3 zile	De obicei cu 2-3 zile înainte. Pentru operațiunile de returnare în care este nevoie de mai multă pregătire (de ex. Viză, zboruri programate etc.), biroul este notificat cu aproximativ 2-3 săptămâni în prealabil. Această practică a fost organizată la nivel informal, deoarece nu este specificată în lege
DE	1-2 săptămâni	
EL	-	Variază: există operațiuni de returnare planificate anual, operațiuni de readmisie planificate săptămânal și operațiuni pe autobuz planificate săptămânal
FI	-	Nespecificat în legislație; poate fi săptămâni înainte, cu o zi înainte sau deloc (foarte rar)
HR	-	Câteva zile
HU	1-2 zile sau 8 zile	În dependență de caz: 1 sau 2 zile înainte sau 8 zile înainte de operațiune
IT		2 zile în mediu pentru cursele comerciale, o săptămână sau mai puțin în cazul curselor charter
LU	3 zile	
LV	1-2 săptămâni	Cadrul de reglementare nu stabilește o limită de timp pentru informare, dar în practică poliștii de frontieră de stat informează Oficiul cu 1-2 săptămâni în prealabil..
MT	2 zile	
NL	7 zile	-
NU	-	-
PL	-	Conform legislației, informația trebuie să fie oferită nu mai târziu de: - 7 zile înainte de operațiune

		- Cu 24 de ore înainte de operațiunea programată în următoarele 48 de ore Acele informații trebuie trimise prin e-mail tuturor celor 4 ONG-uri care sunt instruiți în monitorizarea operațiunilor de returnare.
PT	1 sau 2 zile	
RO	-	Legislația națională specifică faptul că Inspectoratul General pentru Imigrări trebuie să furnizeze informații referitoare la operațiunile de returnare și să se asigure că reprezentanții organizației de monitorizare sunt capabili să observe cum sunt desfășurate aceste activități. Procedura comună prevede că Inspectoratul General pentru Imigrări va notifica CNRR cu privire la toate operațiunile de returnare organizate pe teritoriul României. Există un formular specific convenit, care include următoarele informații: data plecării, ruta, numărul zborului, țara de destinație, cetățenia persoanei returnate, dacă persoana este adultă sau minoră neînsoțită, sexul, dacă persoana este evaluată ca fiind vulnerabil și / sau cu probleme de sănătate cunoscute
SE	-	Informațiile generale sunt furnizate cu mult înainte de operațiunea de returnare. Informațiile mai detaliate, inclusiv informații despre discuțiile pregătitoare, sunt furnizate direct monitorului doar cu câteva zile în prealabil.
SK	3-4 zile	

Sursa: compilație proprie; datele colectate de la statele membre care au participat la ancheta privind lacunele și necesitățile efectuată în cadrul proiectului FReM III..

Principala modalitate de comunicare a informațiilor privind viitoarele operațiuni de returnare forțată între instituția națională de aplicare a returnării și organului național de monitorizare este prin e-mail (Austria, Belgia, România, Portugalia, Bulgaria, Finlanda, Polonia, Suedia, Germania, Grecia, Slovacia, Letonia, Malta, Cipru, Republica Cehă, Croația, Luxemburg, Italia). În unele cazuri, informațiile sunt comunicate și prin telefon (Belgia, România, Suedia, Germania, Malta, Republica Cehă, Luxemburg) sau (tele) fax (România, Grecia și Cipru).

În toate țările chestionate, instituția națională de aplicare a returnării comunică *data și ora operațiunii de returnare*. În marea majoritate a statelor membre, monitorii primesc și informații despre *țara (țările) de returnare* (19 țări), *porturile de plecare* (18 țări), *țara de origine a persoanelor returnate* (17 țări) și *numărul acestora* (17 țări).

In all the countries surveyed, the national return enforcing institution provides the *date and time of the return operation*. In the vast majority of MSs, the monitors also receive information about *the country(ies) of return* (19 countries), *the ports of departure* (18 countries), *returnees' country of origin* (17 countries) and *the number of returnees* (17 countries).

Mai puține instituții naționale de aplicare a returnării comunică *informații despre escală* (14 țări). Prin comparație, informațiile despre *documentele de călătorie necesare* (9 țări) și orice *forme de*

vulnerabilitate ale persoanelor returnate (7 țări) sunt rareori furnizate (a se vedea detaliile din figura de mai jos).

Pentru 12 țări din studiu, nu există un termen stabilit pentru ca organul național de monitorizare să răspundă instituției de aplicare a returnării (Belgia, Portugalia, Bulgaria, Finlanda, Olanda, Suedia, Elveția, Germania, Letonia, Norvegia, Republica Cehă și Italia). Cu toate acestea, opt țări (Austria, Cipru, Grecia, Ungaria, Luxemburg, Malta, Polonia și Slovacia) au indicat un termen stabilit. Perioadele de timp specificate pentru răspuns sunt enumerate mai jos (a se vedea detaliile în tabelul de mai jos):

Perioada de timp pentru răspunsul organului de monitorizare a returnării forțate instituției de returnare

Țara	
AT	În curs de 1 săptămână
CY	În mod normal 24-48 ore
EL	De la 5 la 20 zile în dependență de mijloacele de transport utilizate
HU	De regulă 2-3 zile
LU	Cât de curând posibil (în 72 ore)
MT	Cât de curând posibil
PL	Dacă notificarea a fost trimisă cu 7 zile înainte de operațiune, răspunsul instituției de monitorizare trebuie trimis cu cel puțin 5 zile înainte de operațiunea programată. Dacă notificarea a fost trimisă cu 48 de ore înainte de operațiune, atunci instituția de monitorizare are la dispoziție 12 ore pentru a răspunde.
SK	De regulă 1 zi

Sursa: compilație proprie; date colectate de la statele membre care au participat la sondajul privind Lacunele și Necesitățile efectuat în cadrul proiectului FReM III.

NOTĂ: alegere dintr-o listă predefinită de opțiuni, cu posibilitatea de a insera text dacă a fost selectată opțiunea „Numai anumite tipuri”.

Autoritatea decizională privind desfășurarea monitorilor

Autoritatea decizională privind desfășurarea monitorilor variază de la o țară la alta (a se vedea detaliile în tabelul de mai jos). În timp ce în unele țări există o singură autoritate decizională (13 dintre statele membre), în altele, autoritatea poate fi împărțită între două (zece dintre statele

membre) tipuri de instituții diferite. Ca atare, în zece țări, Șeful Unității constituie autoritatea decizională (Cipru, Republica Cehă, Ungaria, Italia, Luxemburg, Letonia, Malta, Țările de Jos, Portugalia și Suedia). Ombudsmanul ia decizia cu privire la desfășurarea de monitori în cinci țări (Bulgaria, Cipru, Grecia, Italia și Letonia). În Belgia, Croația, Republica Cehă, Finlanda, Germania și Slovacia, monitorul are puterea de a lua decizia cu privire la propria desfășurare. Alți actori relevanți menționați de reprezentanții țărilor chestionate au fost: coordonatorul (Austria, Olanda și România); președintele sau un director al fundației (Polonia); Ministerul Justiției (Germania); sau personalul responsabil din cadrul Secretariatului și Șeful Unității (Elveția).

Cine din cadrul organului de monitorizare a returnării forțate are autoritatea de a lua decizia de a desfășura monitori?

Autoritatea decizională pentru desfășurarea monitorilor?					
Țara	Tipul organului național de monitorizare	Monitorul însuși	Ombudsmanul	Șeful Unității	Alții
AT	ONG				✓
BE	Ramura executivă a guvernului	✓			✓
BG	Ombudsmanul		✓		
CH	MNP				✓
CY	Ombudsmanul		✓	✓	
CZ	Ombudsmanul	✓		✓	
DE	MNP	✓			✓
EL	Ombudsmanul		✓		
FI	Ombudsmanul	✓			✓
HR	Ombudsmanul, ONG, MNP	✓			✓
HU	Procuratura			✓	
IT	MNP		✓	✓	
LU	Ramura executivă a guvernului			✓	
LV	Ombudsmanul		✓	✓	
MT	MNP			✓	
NL	Ramura executivă a guvernului			✓	✓
NU					✓
PL	ONG				✓
PT	Ramura executivă a guvernului			✓	
RO	ONG				✓
SE	Ramura executivă a guvernului			✓	✓
SK	ONG, Ramura executivă a guvernului	✓			

Sursa: compilație proprie; datele colectate de la statele membre care au participat la studiul privind Lacunele și Necesitățile efectuat în cadrul proiectului FReM III.

NOTE: Datele despre autoritatea decizională primite printr-o întrebare cu alegere multiplă (din 4 opțiuni predefinite, cu posibilitatea de a include text în Altele).

Criterii pentru deciziile privind monitorizarea operațiunilor

Decizia de a monitoriza o anumită operațiune ia în considerare o serie de factori. În marea lor majoritate, deciziile de monitorizare se bazează pe vulnerabilitățile persoanelor returnate.

Țara	Țara în care sunt returnați	Vulnerabilitatea persoanelor returnate (ex. starea de sănătate)	Alte	Informații privind vulnerabilitatea persoanelor returnate sunt comunicate de către instituția de aplicare a returnării la momentul notificării organului național de monitorizare privind returnările viitoare *
AT	✓		Cunoașterea limbilor străine	Nu
BE	✓	✓	- Încercări anterioare de returnare - Antecedente penale ale persoanei returnate - Comportamentul persoanei returnate în centrul de detenție	Nu
BG		✓		Nu
CH	✓	✓	În general, toate operațiunile de returnare forțată prin zboruri charter sunt monitorizate	Da
CY	✓	✓	Disponibilitatea resurselor (monitorilor)	Nu
CZ	✓	✓	Disponibilitatea resurselor (timp, fonduri)	Da
DE	✓	✓	Disponibilitatea timpului (datele operațiunilor de	Da

Țara	Țara în care sunt returnați	Vulnerabilitatea persoanelor returnate (ex. starea de sănătate)	Alte	Informații privind vulnerabilitatea persoanelor returnate sunt comunicate de către instituția de aplicare a returnării la momentul notificării organului național de monitorizare privind returnările viitoare *
				returnare)
EL	✓	✓		Nu
FI	✓	✓	- Se așteaptă opunere la îndepărtare - Istoric al îndepărtărilor întrerupte) (din cauza opunerii)	Nu
HR				Nu
HU	✓		Limita de timp a cererii (din cauza permisiunii Procurorului General al Ungariei, care este necesară)	Nu
IT	✓	✓		Da
LU	✓		Mijloace de returnare	Nu
LV		✓	- Dorința persoanei returnate de a se întoarce - Cooperarea persoanei returnate cu reprezentanți ai Poliției de Frontieră	Da
MT			Disponibilitatea resurselor	Nu

Țara	Țara în care sunt returnați	Vulnerabilitatea persoanelor returnate (ex. starea de sănătate)	Alte	Informații privind vulnerabilitatea persoanelor returnate sunt comunicate de către instituția de aplicare a returnării la momentul notificării organului național de monitorizare privind returnările viitoare *
NL		✓	Evaluarea riscurilor	Nu
NU			<i>Nu s-a decis</i>	<i>Lipsă info</i>
PL			- Disponibilitatea resurselor (timp) - Dorința monitorului	Nu
PT		✓		Nu
RO	✓	✓	Mijloace de returnare	Da
SE	✓	✓	- Copii - Returnări anterioare eșuate - Numărul de persoane returnate în operațiune	Nu
SK		✓		Da
Total	13 țări	15 țări		În 7 țări informațiile privind persoanele returnate este comunicată de către instituția de aplicare a returnării la momentul notificării organului național de monitorizare

Sursa: compilație proprie; date colectate de la statele membre care au participat la studiul privind lacunele și necesitățile efectuat în cadrul proiectului FReM III.

NOTE: Datele sunt extrase din: 1) o întrebare cu alegeri multiple cu o listă predefinită de 3 opțiuni - Țara de returnare, Vulnerabilitatea persoanelor returnate și Altele, cu opțiunea de a adăuga text sub Altele; 2) datele din figură pentru a completa coloana despre vulnerabilitățile persoanelor returnate.

* Aceasta se referă la prima comunicare cu privire la operațiunile de returnare programate pe viitor, de către instituția de aplicare a returnării organului național de monitorizare.

În majoritatea țărilor, nu există criterii specifice cu privire la numărul de monitori alocați unei operațiuni de returnare. Șapte respondenți au menționat că de obicei este alocat un monitor unei operațiuni de returnare, deși în teorie pot exista mai mulți monitori.

După cum s-a menționat anterior, prima notificare către organul de monitorizare a returnării forțate cu privire la o operațiune de returnare include mai multe tipuri diferite de informații. Datele studiului arată că, în diferite țări, tipul de informații pe care îl primesc monitorii despre repatriați *înainte* de o operațiune de returnare este foarte similar. În majoritatea țărilor (15 din 20 de state membre), monitorii primesc următoarele informații: (1) numărul persoanelor returnate, (2) țările în care sunt returnați, (3) țările de origine ale persoanelor returnate și (4) orice formă de vulnerabilități ale persoanelor returnate. Pe lângă aceste detalii, în Suedia monitorii primesc și informații despre returnările care au eșuat anterior. În Letonia și Ungaria, monitorii primesc informații despre starea de sănătate a persoanelor returnate, iar în Letonia¹⁶ monitorii sunt informați, de asemenea, dacă persoana returnată este de acord cu îndepărtarea sau nu.

Cu excepția a două țări, alocarea monitorilor la anumite operațiuni de returnare forțată ia în considerare disponibilitatea monitorilor de a participa. Cunoașterea limbii relevante este o cerință pentru anumite operațiuni de returnare în Austria, Cipru, Ungaria, Olanda, Polonia și Portugalia. Genul persoanelor returnate este un alt factor care este luat în considerare în Cipru, Italia, Letonia, Luxemburg, Portugalia și Elveția. Vulnerabilitatea persoanelor returnate este menționată de respondenții din Republica Cehă, Letonia și Portugalia. Alte criterii relevante pentru alocarea monitorilor pentru operațiuni sunt: „nivelul de instruire în materie de securitate în raport cu țara de întoarcere” (Suedia); „Apropierea domiciliului lor de locul de plecare” (Elveția); „complexitatea operațiunii”, adică numărul de repatriați (Luxemburg).

Timpul necesar pentru ca un monitor să îndeplinească sarcinile administrative necesare participării la o operațiune variază între o zi și o lună. Acest lucru depinde de tipul operațiunii, precum și de țara de origine sau țara de returnare. O parte din pregătiri se poate face cu mult timp înainte și nu trebuie repetată pentru fiecare operație (de exemplu, vaccinare, vize cu intrare multiplă etc.). Respondenții au fost rugați să ofere detalii cu privire la orice sprijin suplimentar pe care instituțiile naționale de aplicare a returnării le oferă organelor naționale de monitorizare pentru a facilita participarea lor la operațiunile de returnare. Răspunsurile au fost următoarele:

- Lista participanților (în afara persoanelor returnate) în operațiune;

¹⁶ Pe lângă informații despre sănătatea persoanelor returnate, monitorii sunt informați, de asemenea, dacă persoana cooperează cu Poliția de Frontieră și dacă este dispusă să se întoarcă în țara lor de origine (adică dacă au declarat în mod explicit că nu doresc să coopereze și se vor opune sau dacă au spus că sunt dispuși să se întoarcă (acest lucru ar putea fi aplicabil în cazurile în care, din anumite motive, nu este posibilă returnarea voluntară, dar persoana este dispusă să se întoarcă)

- Informații privind planurile de călătorie, inclusiv orarele exacte, locurile de întâlnire, costurile, informații privind viza, după caz, vaccinuri;
- Echipament tehnic – tablete și telefoane mobile ¹⁷.

Procesul de monitorizare

În aproape toate țările, mandatul legal al organului național de monitorizare prevede că pot fi monitorizate atât etapele de pre-plecare, cât și cele de zbor și de sosire. În câteva țări, de asemenea, este monitorizată faza de pre-returnare, care include discuțiile de contact în centrul de detenție ale liderului de escortă cu persoanele returnate, predarea persoanelor returnate de la centrul de detenție către escorte, inclusiv o percheziție corporală și transferul de la centrul de detenție spre aeroport.

În practică, în zece țări, mijloacele de transport sunt concepute astfel încât să permită prezența monitorilor (Belgia, Bulgaria, Grecia, Ungaria, Letonia, Luxemburg, Malta, Olanda, Slovacia și Suedia). Respondenții din cinci țări (Austria, Finlanda, Italia, Portugalia și Elveția) au raportat că transportul utilizat nu permite întotdeauna prezența monitorilor, iar respondenții din șase țări (Cipru, Republica Cehă, Germania, Norvegia, Polonia și România) au raportat că transportul utilizat nu permite deloc prezența unor monitori. Câțiva respondenți din țări în care mijloacele de transport nu acomodează întotdeauna prezența monitorilor au menționat și următoarele:

- Nu există întotdeauna spațiu în mijlocul de transport utilizat (de exemplu, automobilul poliției sau autobuzul);
- Monitorul trebuie să anunțe în prealabil prezența sa în mijlocul de transport care va fi utilizat în timpul operațiunii.

Accesul monitorilor la persoanele returnate

În practică, monitorii din aproape toate țările au acces la persoanele returnate pe toată durata operațiunii de returnare forțată. Cu toate acestea, monitorii nu sunt întotdeauna prezenți în timpul transferului. În majoritatea țărilor, monitorii pot însoți persoanele returnate în mijlocul de transport utilizat pentru operațiune pe întreaga durată (de exemplu, în timpul operațiunilor terestre sau în timpul transferului). În câteva țări, monitorii pot să nu însoțească persoanele returnate la fiecare etapă. În practică, dacă monitorii au sau nu au întotdeauna acces la persoanele returnate, inclusiv în timpul transferului, depinde de o serie de factori, inclusiv:

- Loc liber de șezut / spațiu în mijlocul de transport utilizat; acest lucru este facilitat de comunicarea în timp util cu privire la o viitoare operațiune de returnare forțată;
- Dacă monitorii călătoresc în mașina de escortă a poliției (în special pentru etapa pre-plecare).

¹⁷ Un caz.

În unele țări, unde returnarea se face prin zbor charter, instituția organizatoare se asigură că sunt rezervate locuri pentru monitori, chiar dacă organul național de monitorizare nu a decis încă dacă va participa la misiune. În alte țări, aceasta nu este o practică automată.

Ghiduri de monitorizare

În majoritatea țărilor, monitorii urmează ghiduri specifice atunci când efectuează monitorizarea. Figura de mai jos prezintă drepturile și problemele cărora monitorii le acordă o atenție specială în timpul operațiunii de monitorizare. Merită menționat faptul că în majoritatea țărilor (20) monitorii acordă o atenție specială respectării *demnității umane și utilizării proporționale a forței și măsurilor de reținere*. În 19 dintre țări, se acordă o atenție *specială interzicerii torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, dreptului la integritatea persoanei, drepturilor copilului, îngrijirii sănătății și accesului la alimente și apă*. Se acordă atenție *dreptului la nediscriminare, dreptului la proprietate, accesului la informații și drepturilor grupurilor vulnerabile* în 18 țări, iar *dreptul la o bună administrare* este observat de monitorii din 12 țări.

Acces la hrană și apă ca necesități de bază	AT	BE	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK	
Drepturile grupurilor vulnerabile	BE	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK		
Servicii medicale	AT	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	NL	PL	PT	RO	SE	SK	
Dreptul la un recurs efectiv(plângeri)	BE	CY	CZ	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PT	RO	SE	SK					
Dreptul la buna administrare	BE	CY	CZ	EL	FI	IT	LU	LV	MT	NL	PT	RO								
Libertatea de exprimare și informații (acces la informații)	BE	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK		
Protecția datelor personale (și vieții private)	BE	BG	CY	CZ	FI	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE						
Dreptul la proprietate	BE	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK			
Libertatea de gândire, conștiință și religie	BE	CY	CZ	FI	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK						
Drepturile copilului (interesul suprem al copilului) child)	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK	
Respect pentru viața privată și de familie	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	PL	PT	RO	SE	SK		
Dreptul la libertate și securitate	BE	BG	CY	CZ	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK				
Nediscriminarea	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK		
Dreptul la integritatea persoanei	AT	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK	
Interzicerea torturii și a tratamentelor și pedepselor degradante	AT	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	PL	PT	RO	SE	SK	
Dreptul la viață	AT	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	IT	LU	LV	MT	PL	PT	RO	SE	SK		
Demnitatea umană	AT	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK
Utilizarea proporțională a forței și reținerilor	AT	BE	BG	CH	CY	CZ	DE	EL	FI	HU	IT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SK
alte	AT	PL																		

(NOTE: Grilă din 19 opțiuni predefinite, cu posibilitatea de a include text la Alte.)

Prezența traducătorilor

În unele operațiuni de returnare, sunt necesari interpreți. Etapa la care traducătorii sunt desfășurați în operațiunea de returnare variază de la o țară la alta. În cinci state membre (Bulgaria, Cipru, Finlanda, Letonia și Portugalia), serviciile traducătorilor sunt utilizate exclusiv în faza pre-plecare, în timp ce în Austria, Ungaria, Italia și Olanda se folosesc traducători și în timpul zborului. Patru din cele 20 de țări care au oferit un răspuns se bazează pe traducători prezenți în toate cele trei etape ale operațiunii de returnare: pre-plecare, în timpul zborului și la etapa de sosire.

Scrierea și remiterea rapoartelor de monitorizare

În majoritatea țărilor monitorii utilizează un șablon de raportare obligatoriu; în câteva țări, monitorii nu folosesc un șablon de raportare obligatoriu. În țările în care monitorii nu utilizează un șablon de raportare obligatoriu, rapoartele sunt remise în diferite formate și cu diferite structuri după preferința monitorilor, utilizând un document Word și (adesea) sunt trimise prin e-mail.

În țările în care este utilizat un șablon obligatoriu, acesta conține secțiuni specifice pentru:

- Informații administrative privind operațiunea de returnare (de exemplu, data, destinația, instituția organizatoare, numărul de persoane returnate, liderul de escortă etc.);
- Descrierea procesului de returnare și a fiecărei din etapele monitorizate;
- Concluzii;
- Recomandări.

Unele șabloane includ secțiuni pentru debriefing și raportare, iar altele includ un chestionar standardizat pe care monitorul trebuie să îl completeze cu problemele pe care le-a observat. În majoritatea țărilor, raportul de monitorizare include recomandări; doar în câteva țări raportul de monitorizare nu include recomandări.

În practică, în aproximativ jumătate din țări, monitorul de returnare forțată este singurul responsabil pentru scrierea recomandărilor după o operațiune. În alte două țări, această responsabilitate revine organului național de monitorizare. În șase țări, această sarcină este împărțită. În secțiunea *Alte*, respondenții au furnizat informații suplimentare în sensul că: în Republica Cehă recomandările sunt formulate de monitorul returnării forțate, dar trebuie aprobate de mai multe persoane din birou, inclusiv Ombudsmanul și echipa sa de secretariat; în Germania, asociații formulează o propunere, în timp ce monitorul de returnare forțată scrie recomandările finale. În Austria, Grecia, Italia și Letonia, recomandările sunt scrise atât de monitorul returnării forțate, cât și de organul național de monitorizare responsabil.

Nu numai procedurile de scriere a rapoartelor, ci și persoanele cărora acestea le sunt remise variază în funcție de țări. Tabelul de mai jos oferă o imagine de ansamblu cui sunt remise rapoartele în organele naționale de monitorizare respective. În majoritatea țărilor (a se vedea detaliile în tabelul

de mai jos), organul național de monitorizare raportează Parlamentului și / sau Ministerului de Interne, și mai puține rapoarte sunt prezentate Ministerul Justiției.

Instituțiile către care raportează Organul Național de Monitorizare

	Parlamentul Național	Ministerul de Interne	Ministerul Justiției	Ombudsmanul Național	Alte	Nr total de raportări
AT	✓	✓				2
BE		✓				1
BG				✓		1
CH			✓		✓	2
CY	✓			✓		2
CZ	✓					1
DE	✓	✓	✓			3
EL	✓					1
FI	✓				✓	2
HR		✓				1
HU					✓	1
IT	✓	✓				2
LU					✓	1
LV		✓			✓	2
MT		✓				1
NL			✓		✓	2
NU					✓	1
PL					✓	1
PT		✓				1
RO		✓		✓		2
SE			✓			1
SK		✓				1
Total	7	10	4	3	8	

	Parlamentul Național	Ministerul de Interne	Ministerul Justiției	Ombudsmanul Național	Alte	Nr total de raportări
--	-------------------------	--------------------------	-------------------------	-------------------------	------	--------------------------

Sursa: compilație proprie; date colectate de la statele membre care au participat la studiul privind Lacunele și Necesitățile efectuat în cadrul proiectului FREM III.

Țara	Cui sunt remise rapoartele în cadrul organului de monitorizare?
AT	Coordoatorului monitorilor returnării forțate
BE	Rapoartele sunt păstrate într-o bază de date internă, disponibilă tuturor. Rapoartele sunt examinate de către coordonatorul returnării forțate din cadrul AIG. Toate rapoartele sunt apoi trimise Ministerului de Interne o dată pe lună (rapoarte inițiale + o versiune anonimată pentru presă)
BG	<i>Nu a oferit răspuns</i>
CH	Secretariatului NCPT în 7 zile după operațiunea de returnare forțată
CY	Șefului Unității care îl transmite ulterior Ombudsmanului
CZ	Șefului Unității, ulterior personalului secretariatului și apoi Ombudsmanului
DE	Tuturor membrilor organului
EL	Șefului Organului de Monitorizare, adică Ombudsmanului
FI	Echipei de monitorizare
HR	Ministerului de Interne
HU	Instituției de monitorizare și Poliției Naționale
IT	Șefului Unității și Consiliului Garantului Național
LU	Ministerului
LV	Poliției de Frontieră (rapoarte intermediare) Ministerului de Interne (rapoarte anuale)
	Național:
MT	• Președintelui & Secretarului Consiliului • Ministerului • Comisiei responsabile de imigrație din cadrul Poliției

	Parlamentul Național	Ministerul de Interne	Ministerul Justiției	Ombudsmanul Național	Alte	Nr total de raportări
	Rapoartele monitorului din cadrul Grupului de Monitori și rapoartele OperațiunileComune de Returnare sunt copiate conform cerințelor FRONTEX.					
NL	Coordonatorului					
NU	<i>Nu a oferit răspuns</i>					
PL	Directorului Consiliului pentru Străini din cadrul aparatului central al Poliției de Frontieră (aceasta este instituția care organizează returnările)					
PT	Sub-Inspectorului General al IGAI					
RO	Managerului de proiect și președintelui organizației					
SE	Mai întâi, către Agenția Suedeză pentru Migrație (remis de monitor pentru editare) În al doilea rând, către Autoritatea de Poliție Suedeză și Serviciul Penitenciar și de Probațiune (remis de Agenția Suedeză pentru Migrație) În al treilea rând, dacă Frontex a finanțat operațiunea, către Frontex (remis de Agenția Suedeză pentru Migrație) În al patrulea rând, Grupului Consultativ (remis de Agenția Suedeză pentru Migrație)					
SK	Ministerului de Interne					

Sursa: compilație proprie; date colectate de la statele membre care au participat la studiul privind Lacunele și Necesitățile efectuat în cadrul proiectului FReM III.

În majoritatea cazurilor, destinatarul raportului de monitorizare este autoritatea națională de executare a returnării.

Acțiuni ulterioare rapoartelor de monitorizare (follow-up)

Doar în câteva țări există proceduri de follow-up urmare a rapoartelor de monitorizare. Aceste proceduri diferă de la țară la țară. O procedură notabilă se referă la acțiunile ca urmare a incidentelor grave. În Austria, concluziile misiunilor sunt discutate la pregătirea noilor ofițeri de escortă, precum și în sesiunile de instruire anuale destinate escortelor cu experiență. În Olanda, serviciul de repatriere și plecare primește o scrisoare care conține toate recomandările după fiecare operațiune de returnare. În Italia și Letonia, monitorizarea operațiunilor ulterioare ia în considerare recomandările din rapoartele de monitorizare anterioare, pentru a vedea dacă recomandările au fost puse în aplicare. În România, MNP urmărește rapoartele de monitorizare și poate solicita organului național de monitorizare clarificări cu privire la rapoarte.

Țara	Proceduri de follow-up urmare a rapoartelor de monitorizare	Toate operațiunile de returnare monitorizate sunt urmărite	Incidentele grave din timpul operațiunilor de returnare sunt urmărite	Follow-up sistematic, adică periodic sunt scrise analize ale rapoartelor individuale de monitorizare	Rapoartele individuale de monitorizare sunt publice	Rapoartele regulate (ex. anuale) ale organului de monitorizare a returnării forțate sunt făcute publice
AT	Da	Nu	Da	Nu	Nu	Nu
BE	Da	Da	Da	Da	Da	Nu
BG	Nu	Nu	Da	Nu	Nu	Nu
CH	Da	Da	Da	Nu	Nu	Da
CY	Nu	Nu	Da	Da	Nu	Da
CZ	Nu	Nu	Da	Da	Da	Da
DE	Nu	Da	Da	Da	Da	Da
EL	Nu	Nu	Da	Da	Nu	Da
FI	Nu	Nu	Nu	Nu	Da	Da
HR	<i>Nu a răspuns</i>	<i>Nu a răspuns</i>	<i>Nu a răspuns</i>	<i>Nu a răspuns</i>	Nu	Nu

Țara	Proceduri de follow-up urmare a rapoartelor de monitorizare	Toate operațiunile de returnare monitorizate sunt urmărite	Incidentele grave din timpul operațiunilor de returnare sunt urmărite	Follow-up sistematic, adică periodic sunt scrise analize ale rapoartelor individuale de monitorizare	Rapoartele individuale de monitorizare sunt publice	Rapoartele regulate (ex. anuale) ale organului de monitorizare a returnării forțate sunt făcute publice
HU	Nu	Nu	Da	Nu	Nu	Nu
IT	Da	Nu	Da	Nu	Da	Da
LU	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu	Da
LV	Da	Da	Da	Da	Nu	Da
MT	Da	Da	Da	Da	Nu	Da
NL	Da	Da	Da	Da	Nu	Da
NU	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu
PL	Nu	Nu	<i>Nu a răspuns</i>	Nu	Nu	Nu
PT	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu
RO	<i>Nu a răspuns</i>	Nu	Da	Da	Nu	Da
SE	Da	Da	Da	Da	Da	Da
SK	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu	Nu

Sursa: compilație proprie; date colectate de la statele membre care au participat la studiul privind Lacunele și Necesitățile efectuat în cadrul proiectului FReM III.

În țările în care sunt scrise periodic analize ale rapoartelor individuale de monitorizare, acestea sunt transmise mai multor instituții. Mai jos sunt câteva exemple:

- Ministrului Justiției, Ministrului de Interne, Secretarului de Stat responsabil de imigrație, Biroului de Control al Poliției din cadrul Parlamentului, Poliției Federale (Bulgaria);
- Președintelui Ciprului și Consiliului de Miniștri, precum și Președintelui și membrilor Parlamentului (Cipru);
- Publicului, autorităților de returnare, centrelor de detenție /penitenciarelor (Republica Cehă);
- Observațiile monitorilor pot fi incluse în raportul anual al Ombudsmanului pentru nediscriminare, care este prezentat guvernului și la fiecare patru ani, parlamentului (Finlanda);
- Parlamentului Național (Grecia și Malta);
- Ministerului de Interne sub forma analizelor anuale (Letonia);
- Ombudsmanului (România).

Principalele constatări din Uniunea Europeană

Pe baza analizei lacunelor și a necesităților și examinării sistemelor naționale de monitorizare a returnării forțate în 22 state membre ale UE și țări asociate Schengen efectuate de ICMPD în cadrul proiectului de Monitorizare a Returnării Forțate III (FReM III), au fost identificate următoarele constatări principale și lecții învățate, care trebuie luate în considerare la crearea sistemului de monitorizare a returnării forțate în Republica Moldova:

- În ceea ce privește **mandatul general de monitorizare**, organului de monitorizare trebuie să i se permită să observe toate etapele unei operațiuni de returnare. Fiabilitatea mandatului de monitorizare este condiționată de finanțarea instituțională suficientă. De asemenea, este esențial de a instituționaliza un profil standardizat adecvat al monitorului revenii forțate.
- În ceea ce privește **capacitatea instituțională** de a monitoriza returnarea, organele naționale de monitorizare trebuie să fie restricționate cât mai puțin posibil, iar comunicarea dintre instituții, în special între instituția de executare a returnării și organul național de monitorizare trebuie să fie cât mai amplă. În acest sens, este necesară o cooperare instituțională formalizată, precum și asigurarea unei surse stabile de finanțare care să permită și activități de instruire.
- În ceea ce privește **pregătirea monitorilor**, este esențial să se acorde suficient timp pentru pregătirea unei misiuni de monitorizare după primirea primelor informații despre o viitoare operațiune de returnare. De asemenea, schimbul suficient de informații cu privire la viitoarele operațiuni de returnare contribuie la o bună pregătire a monitorilor.

- Similar cu pregătirea monitorilor, **desfășurarea efectivă a monitorilor** este în mare măsură determinată, printre altele, de comunicarea interinstituțională între instituția de aplicare a returnării și organele naționale de monitorizare și în acest sens, de asemenea, o comunicare adecvată este esențială (de asemenea, în ceea ce privește conținutul comunicat către organele naționale de monitorizare).
- În ceea ce privește **procesul de monitorizare**, unele considerații importante sunt: disponibilitatea unui interpret, ghiduri specifice de monitorizare și primirea în timp util a informațiilor privind persoanele returnate.
- În ceea ce privește procesul de **scriere și remitere a rapoartelor de monitorizare**, este important să se utilizeze un șablon de raportare, să se facă recomandări în rapoartele de monitorizare și utilizarea clară și nerescricționată a rapoartelor de monitorizare și urmărirea acestora (follow-up) de către instituțiile de aplicare a returnării. Pentru aceasta, este nevoie de proceduri operaționale standard pentru schimbul de informații și o colaborare și comunicare îmbunătățite între instituția de monitorizare și instituția de aplicare a returnării. În plus, monitorii trebuie să aibă acces la rapoartele de monitorizare anterioare și este, de asemenea, necesară o discuție instituțională autentică și o reflecție asupra recomandărilor din rapoartele monitorilor.
- În cele din urmă, este necesar un **proces de acțiuni ulterioare rapoartelor de monitorizare (follow-up)**. Și în acest sens, este esențial să existe o colaborare și un schimb de informații adecvat între instituțiile care efectuează monitorizarea, dar și între instituțiile care aplică returnarea și organele naționale de monitorizare. O soluție este stabilirea unei proceduri formale de follow-up, în special în ceea ce privește recomandările din rapoartele de monitorizare.